

ефективного вирішення слідчими тактичних завдань розслідування кримінальних правопорушень. «Тактичний потенціал» слідчого-практика характеризує пізнавальний (або інтелектуальний) компонент їх тактичної готовності використовувати в практичній діяльності тактичний арсенал засобів та методів боротьби зі злочинністю. «Тактичний потенціал» практичних працівників є динамічною категорією, зміст якої визначається потребами практики розслідування кримінальних правопорушень.

Список використаних джерел

1. Іерусалимов І.О. Забезпечення використання науково-технічних досягнень у слідчій діяльності (Навчальний посібник) / І.О. Іерусалимов. - Київ: Науковий світ. 2000. - 67с.
2. Іерусалимов І.О. Научно-технический потенциал следственной деятельности / І.О. Іерусалимов // Актуальные проблемы организации расследования преступлений. Сборник научных трудов. Одесский институт внутренних дел. - Одесса, 1996. - С.35-40
3. Іерусалимов І.О. Потреби практики як основа криміналістичного забезпечення слідчої діяльності / І.О. Іерусалимов // Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ. - К., КНУВС - № 4, - 2006 р. - С.176 - 187.

Матеріали звукозапису та відеозапису(у тому числі електронні) як докази в кримінальному провадженні

Шабельна О.О., курсант юридичного факультету ІКВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент Тимошенко Ю.П.

В наш час, суспільство досягло досить високо рівня в розвитку технологій. Без техніки людини важко уявити своє існування. І люди користуються цими технологіями не лише в побуті, а й задля забезпечення своїх прав і свобод, застосовуючи їх як докази в суді (наприклад, звуко- та відеозаписи).

У ст. 129 Конституції України серед основних засад судочинства закріплено, зокрема, такі:

- рівність усіх учасників судового процесу перед законом і судом;
- забезпечення доведеності вини;
- змагальність сторін та свобода в наданні ними суду своїх доказів і в доведенні перед судом їх переконливості;
- забезпечення обвинуваченому права на захист.

Але чи завжди судом беруться до уваги такі докази, як звуко- та відеозаписи? І чи легко довести правдивість таких доказів? Чи завжди такі докази є законними?

20 жовтня 2011 року Конституційний суд України прийняв рішення щодо офіційного тлумачення положення частини 3 статті 62 Конституції України «обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом». Конституційний Суд України доходить до висновку, що обвинувачення у вчиненні злочину не може бути обґрунтоване фактичними даними, одержаними в незаконний спосіб, а саме: з порушенням конституційних прав і свобод людини і громадянина; з порушенням встановлених законом порядку, засобів, джерел отримання фактичних даних; не уповноваженою на те особою тощо.

Проте, Конституційний Суд України у своєму рішенні зазначає про виняток із правила, з якого можна зробити висновок, що, у разі, якщо записи виконані ситуативно (випадково), здійснення запису не було цілеспрямованою дією на збирання і фіксацію інформації про особу, і при цьому не були порушені конституційні права людини, то такий звуко- чи відеозапис може визнаватися допустимим доказом.

Конституційний Суд України виходить з того, що фактичні дані про скоєння злочину чи підготовку до нього можуть бути одержані не тільки в результаті оперативно-розшукової діяльності уповноважених на це осіб, а й випадково зафіксовані фізичними особами, які здійснювали власні фото-, відео, звукозаписи, або відеореєстраторами спостереження, розташованими як у приміщеннях, так і ззовні.

При оцінюванні на предмет допустимості як доказів у кримінальному провадженні фактичних даних, що містять інформацію про скоєння злочину чи підготовку до нього, необхідно враховувати ініціативний або випадковий характер дій фізичних або юридичних осіб, їх мету та цілеспрямованість при фіксуванні зазначених даних.

Конституційний Суд України вважає, що подані будь-якою особою фактичні дані не відповідають вимогам допустимості доказів, якщо вони одержані з порушенням прав і основоположних свобод людини, закріплених в Конституції України. Тому положення «обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом» слід розуміти так, що підозра та обвинувачення у вчиненні кримінального правопорушення не може ґрунтуватися на фактичних даних, одержаних у результаті оперативно-розшукової діяльності уповноваженою на те особою без дотримання конституційних положень або з порушенням порядку, встановленим законом, а також одержаних шляхом вчинення цілеспрямованих дій щодо їх збирання і фіксації із застосуванням заходів, передбачених Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність», особою, не уповноваженою на здійснення такої діяльності.

Кожна справа індивідуальна, але за певних умов звуко- і відеозаписи можуть бути використані як докази у кримінальному провадженні. Особливо, якщо інших вагомих доказів у провадженні окрім запису немає, і такий запис визнаний експертизою дійсним і не підробленим.

Особливості криміналістичної характеристики зловживань владою або службовим становищем

Швець О.П., студент освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» за спеціальністю «Правознавство» ННІЗН НАВС
Науковий керівник: кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник *Вознюк А.А.*

Відповідно до ст. 19 Конституції України посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами нашої держави. Від реалізації цього положення значною мірою залежить нормальна та правильна діяльність державного апарату, функціонування підприємств, установ і організацій, забезпечення реалізації конституційних прав та свобод людини і громадянина, законних інтересів юридичних осіб. На вирішення цих питань повинні бути спрямовані зусилля усіх службових осіб владних органів. Однак, службові особи нерідко зловживають владою або службовим становищем. Своїми протиправними діями вони серйозно порушують нормальну роботу органів державної влади і місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій різних форм власності, завдають великої шкоди державним і громадським інтересам, охоронюваним законом правам та інтересам окремих фізичних та юридичних осіб, підривають авторитет держави.